

การแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำในประเทศกำลังพัฒนา:
มุมมองเชิงบูรณาการและแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน*
ADDRESSING INEQUALITY IN DEVELOPING COUNTRIES:
AN INTEGRATED PERSPECTIVE AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT
APPROACH

ชูจิต ชัยทวีป¹, ธนัชร หาระบุตร², วดีธ ยลชื่น³ และ นริดา พรนาศอนโกษา⁴
Chuchit Chaithaweeep¹, Thanatchaporn Harabutra², Wadit Yoncheaun³ and Narida Ponnaksonkosa⁴

¹⁻⁴คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

¹⁻⁴Faculty of Political Science, Bangkokthonburi University

Corresponding Author's Email: watshie@gmail.com

Received 17 December 2024; Revised 20 December 2024; Accepted 22 December 2024

บทคัดย่อ

ความเหลื่อมล้ำในประเทศกำลังพัฒนาเป็นปัญหาที่มีความซับซ้อนและท้าทาย โดยเฉพาะในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วและกระแสโลกาภิวัตน์ที่เข้มข้น แม้จะมีการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง แต่ช่องว่างระหว่างกลุ่มประชากรกลับขยายตัวเพิ่มขึ้น ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิตของประชาชน บทความนี้มุ่งศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำในประเทศกำลังพัฒนาผ่านมุมมองเชิงบูรณาการ โดยวิเคราะห์สาเหตุสำคัญของความเหลื่อมล้ำที่มาจากมรดกทางประวัติศาสตร์ ในยุคอาณานิคม โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรม การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่เน้นทักษะสูง และกระแสโลกาภิวัตน์ที่เร่งให้ปัญหารุนแรงยิ่งขึ้น ผลการศึกษาพบว่า ความเหลื่อม

* ชูจิต ชัยทวีป, ธนัชร หาระบุตร, วดีธ ยลชื่น และ นริดา พรนาศอนโกษา. (2567). การแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำในประเทศกำลังพัฒนา: มุมมองเชิงบูรณาการและแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน. วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 4(6), 226-240.

Chuchit Chaithaweeep, Thanatchaporn Harabutra, Wadit Yoncheaun and Narida Ponnaksonkosa. (2024). Addressing Inequality In Developing Countries: An Integrated Perspective And Sustainable Development Approach. Journal of Political Science Mahamakut Buddhist University, 4(6), 226-240.

DOI: <https://doi.org/10.>

<https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jpsmbu/index>

ล้าหลังผลกระทบในวงกว้างต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ นวัตกรรม ความมั่นคงทางสังคม และคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะในด้านการเข้าถึงบริการสาธารณะ โอกาสทางเศรษฐกิจและความเสี่ยงต่อความขัดแย้งภายในประเทศ บทความนี้จึงนำเสนอ "โมเดลการพัฒนาแบบบูรณาการเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ" (IDMIR) ที่ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ การปรับโครงสร้างนโยบายและสถาบัน การพัฒนาทุนมนุษย์และสังคม การส่งเสริมนวัตกรรมและการเข้าถึงเทคโนโลยี การสร้างความเชื่อมโยงและความร่วมมือ และการติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ การศึกษายังได้เสนอแนะแนวทางเชิงนโยบายที่ครอบคลุมการปฏิรูประบบภาษีให้มีความก้าวหน้าและเป็นธรรมมากขึ้น การปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้จ่ายภาครัฐ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสาธารณสุขที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน และการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลเพื่อลดช่องว่างในการเข้าถึงเทคโนโลยี โดยเน้นย้ำความสำคัญของการประยุกต์ใช้แนวทางที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละประเทศ การสร้างความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่างๆ ทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ และการพัฒนาระบบนิเวศนวัตกรรมที่เข้มแข็งในท้องถิ่น เพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำอย่างมีประสิทธิภาพและนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

กล่าวโดยสรุป การแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและบูรณาการ ผ่านโมเดล IDMIR ที่ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก โดยต้องให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างนโยบายและสถาบัน การพัฒนาทุนมนุษย์และสังคม การส่งเสริมนวัตกรรมและการเข้าถึงเทคโนโลยี การสร้างความเชื่อมโยงและความร่วมมือ และการติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ การนำโมเดลไปใช้ต้องคำนึงถึงบริบทเฉพาะของแต่ละประเทศและมีการปรับให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

คำสำคัญ: ความเหลื่อมล้ำในประเทศกำลังพัฒนา, การพัฒนาแบบบูรณาการ, โมเดลการลดความเหลื่อมล้ำ, นโยบายการพัฒนาที่ยั่งยืน

Abstract

Inequality in developing countries is a complex and challenging issue, particularly in an era of rapid technological change and intense globalization. Despite continuous economic growth, the gap between population groups continues to widen, affecting economic development, society, and citizens'

quality of life. This article aims to examine approaches to addressing inequality in developing countries through an integrative perspective by analyzing key causes of inequality stemming from colonial historical legacies, unfair economic structures, skill-biased technological change, and globalization forces that intensify these problems. The study finds that inequality has broad impacts on economic development, innovation, social stability, and citizens' quality of life, particularly in terms of access to public services, economic opportunities, and risks of domestic conflict. This article therefore presents the "Integrated Development Model for Inequality Reduction" (IDMIR), comprising five key components: policy and institutional restructuring, human and social capital development, promotion of innovation and technology access, building connectivity and cooperation, and systematic monitoring and evaluation. Moreover, the study also proposes policy recommendations covering progressive tax system reforms, improving public spending efficiency, developing quality education and healthcare systems that respond to citizens' needs, and investing in digital infrastructure to reduce technological access gaps. It emphasizes the importance of implementing approaches appropriate to each country's context, fostering cooperation among various sectors both nationally and internationally, and developing strong local innovation ecosystems to effectively drive solutions to inequality and lead to sustainable development.

In conclusion, addressing inequality requires systematic and integrated implementation through the IDMIR model, which comprises five main components. Priority must be given to restructuring policies and institutions, developing human and social capital, promoting innovation and technology access, building connectivity and cooperation, and implementing systematic monitoring and evaluation. The application of this model must consider each country's specific context and be adapted to suit the economic, social, and political environment.

Keywords: Inequality in Developing Countries, Integrated Development, Inequality Reduction Model, Sustainable Development Policy

บทนำ

ความเหลื่อมล้ำในประเทศกำลังพัฒนาเป็นปัญหาที่ทวีความรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แม้จะมีการเติบโตทางเศรษฐกิจในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา การศึกษาของ Meléndez (2023) ชี้ให้เห็นว่าช่องว่างทางเศรษฐกิจและสังคมกลับขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในด้านรายได้และโอกาสทางเศรษฐกิจ ปรากฏการณ์นี้มีรากเหง้าจากมรดกทางประวัติศาสตร์ในยุคอาณานิคมที่ฝังลึกในโครงสร้างสังคม ตามที่ Azam (2022) ได้วิเคราะห์ไว้ ส่งผลให้เกิดการกระจุกตัวของทรัพยากรและโอกาสในกลุ่มชนชั้นนำ นอกจากนี้ การศึกษาของ Kim (2022) ยังชี้ให้เห็นว่ากระแสโลกาภิวัตน์และการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจในทศวรรษ 1980-1990 ได้เร่งให้ปัญหาดังกล่าวรุนแรงยิ่งขึ้น

ในศตวรรษที่ 21 การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและพลวัตของโลกาภิวัตน์ได้สร้างความท้าทายใหม่ๆ Hoeven (2019) วิเคราะห์ว่าการบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลกมักนำไปสู่การเสริมความไม่เท่าเทียมที่มีอยู่เดิม ขณะที่ Mamoon (2017) ชี้ให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่เน้นทักษะสูงได้ขยายช่องว่างระหว่างแรงงานอย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน ผลการศึกษาล่าสุดของ Parfilova และ Fedorova (2024) ยังเผยให้เห็นว่าความเหลื่อมล้ำส่งผลกระทบต่อการพัฒนานวัตกรรมและการเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะยาว สอดคล้องกับงานวิจัยของ Cardoso et al. (2020) ที่แสดงให้เห็นผลกระทบต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะในช่วงวิกฤตโควิด-19

ด้วยความซับซ้อนของปัญหาแนวทางการแก้ไขจึงต้องอาศัยมุมมองแบบองค์รวมและการบูรณาการหลายมิติ Zioto-Pužuk (2023) ได้นำเสนอกรอบแนวคิดการปฏิรูปนโยบายสาธารณะที่มุ่งเน้นความเท่าเทียมและการกระจายทรัพยากรอย่างเป็นธรรม ขณะที่ Kebalo และ Zouri (2024) เน้นย้ำความสำคัญของนโยบายการคลังเชิงรุกในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและลดความเหลื่อมล้ำ การศึกษานี้จึงมุ่งวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนารอบแนวคิดใหม่ที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศกำลังพัฒนา

บทความนี้มีเป้าหมายในการนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง โดยได้รวบรวมและวิเคราะห์หลักฐานเชิงประจักษ์จากงานวิจัย

ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งนำเสนอข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ การศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้กำหนดนโยบาย นักวิชาการ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนา แนวทางลดความเหลื่อมล้ำที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละประเทศ โดยคำนึงถึงทั้งมิติทาง เศรษฐกิจ สังคม และการพัฒนาที่ยั่งยืน

ปัญหาการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความท้าทายสำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำทาง เศรษฐกิจและสังคมในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะในช่วงที่เผชิญกับวิกฤตเศรษฐกิจและ การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง การขาดการบูรณาการระหว่างนโยบายด้านต่างๆ และข้อจำกัด ด้านทรัพยากรและงบประมาณ ส่งผลให้การแก้ไขปัญหาที่ผ่านมาไม่สามารถบรรลุผลได้อย่างมี ประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องพัฒนารอบแนวคิดและแนวทางการดำเนินนโยบายใหม่ที่มีความ ครอบคลุมและสอดคล้องกับบริบทเฉพาะของแต่ละประเทศ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำใน ประเทศกำลังพัฒนาผ่านมุมมองเชิงบูรณาการ โดยวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของความ เหลื่อมล้ำในมิติต่างๆ อย่างเป็นระบบ ประเมินประสิทธิผลของนโยบายและมาตรการที่ใช้อยู่ใน ปัจจุบัน พัฒนารอบแนวคิดการบูรณาการนโยบายที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศกำลัง พัฒนา และ เสนอแนะแนวทางการปฏิรูปนโยบายสาธารณะที่มุ่งเน้นความเท่าเทียมและการ กระจายทรัพยากรอย่างเป็นธรรม โดยคำนึงถึงข้อจำกัดด้านทรัพยากรและความท้าทายในทาง ปฏิบัติ

สาเหตุของความเหลื่อมล้ำในประเทศกำลังพัฒนา

มรดกทางประวัติศาสตร์และโครงสร้างทางเศรษฐกิจ

ความเหลื่อมล้ำในประเทศกำลังพัฒนามีรากฐานสำคัญมาจากประวัติศาสตร์การล่า อาณานิคม การศึกษาของ Azam (2022) ชี้ให้เห็นว่า ระบบอาณานิคมได้สร้างโครงสร้างทาง เศรษฐกิจและสังคมที่ไม่เป็นธรรม ผ่านการแทรกแซงระบบเศรษฐกิจดั้งเดิมและการสร้างระบบ แรงงานรับจ้างที่มีค่าตอบแทนต่ำ ผลกระทบของระบบนี้ยังคงปรากฏให้เห็นในปัจจุบันผ่าน รูปแบบการถือครองที่ดิน การกระจายทรัพยากร และโครงสร้างทางสังคม

นอกจากนี้ การศึกษาของ Kim (2022) พบว่า นโยบายเศรษฐกิจเสรีนิยมที่ถูก ผลักดันโดยสถาบันการเงินระหว่างประเทศมีส่วนทำให้ความเหลื่อมล้ำรุนแรงขึ้น โดยเฉพาะ

ในช่วงทศวรรษ 1980-1990 ที่มีการเปิดเสรีทางการค้าและการเงินอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้เกิดการทำลายระบบเศรษฐกิจท้องถิ่นและเพิ่มการพึ่งพาต่างประเทศ

โลกาภิวัตน์และการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

โลกาภิวัตน์เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความเหลื่อมล้ำในประเทศกำลังพัฒนา Hoeven (2019) พบว่า การรวมตัวเข้ากับเศรษฐกิจโลกมักนำไปสู่ความไม่เท่าเทียมกันของรายได้ที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะผ่านผลกระทบของโลกาภิวัตน์ทางการเงินและการค้า ซึ่งมักเสริมความไม่สมดุลของความมั่งคั่งที่มีอยู่เดิม

การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความเหลื่อมล้ำ Mamoon (2017) ชี้ให้เห็นว่า ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เน้นทักษะสูงได้เพิ่มความต้องการแรงงานที่มีทักษะ ส่งผลให้เกิดช่องว่างของค่าจ้างระหว่างแรงงานที่มีทักษะและไม่มีทักษะ โดยเฉพาะในประเทศที่เน้นการผลิตสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีสูง

นโยบายสาธารณะและการกำกับดูแล

นโยบายสาธารณะที่ไม่มีประสิทธิภาพเป็นอีกสาเหตุหนึ่งของความเหลื่อมล้ำ การศึกษาของ Hoeven (2019) พบว่า นโยบายระดับชาติที่เน้นการรวมตัวทางการคลังและเสถียรภาพราคามากกว่าการเติบโตที่ครอบคลุม มักนำไปสู่ความไม่เท่าเทียมกันที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ นโยบายตลาดแรงงานที่อ่อนแอยังทำให้อำนาจต่อรองของแรงงานลดลง ส่งผลให้เกิดความแตกต่างของค่าจ้างที่มากขึ้น

จากการวิเคราะห์สาเหตุต่างๆ ข้างต้น จะเห็นได้ว่าความเหลื่อมล้ำในประเทศกำลังพัฒนาเป็นผลมาจากการผสมผสานของปัจจัยทางประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ที่มีความเชื่อมโยงและส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน การทำความเข้าใจความซับซ้อนของปัจจัยเหล่านี้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนานโยบายและมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำอย่างยั่งยืน

ผลกระทบของความเหลื่อมล้ำ

ผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและนวัตกรรม

ความเหลื่อมล้ำส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและนวัตกรรม การศึกษาของ Parfilova และ Fedorova (2024) พบว่า ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจจำกัด

การเข้าถึงทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับนวัตกรรม เช่น การศึกษา เงินทุน และโครงสร้างพื้นฐาน ส่งผลให้ประเทศกำลังพัฒนาที่มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมต่ำกว่าที่ควรจะเป็น

นอกจากนี้ ความเหลื่อมล้ำยังส่งผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะยาว Ferreira et al. (2021) พบหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่า ความไม่เท่าเทียมกันที่สูงเกินไปสามารถขัดขวางการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยจำกัดการพัฒนาทุนมนุษย์และลดประสิทธิภาพในการจัดสรรทรัพยากร โดยเฉพาะในกลุ่มประชากรที่เปราะบาง นอกจากนี้ การศึกษาของ Nkoa et al. (2024) ยังพบความสัมพันธ์ระหว่างความไม่เท่าเทียมกันของโอกาสกับความเสี่ยงของความขัดแย้งทางอาวุธภายใน โดยเฉพาะในภูมิภาคแอฟริกาและเอเชีย ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าความเหลื่อมล้ำสามารถนำไปสู่ความไม่มั่นคงทางสังคมและการเมือง

ผลกระทบทางสังคมและความมั่นคง

ความเหลื่อมล้ำส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อสังคมและความมั่นคง Gradin et al. (2021) ชี้ให้เห็นว่า ความไม่เท่าเทียมกันนำไปสู่การกีดกันทางสังคมและความยากจนเรื้อรัง

ผลกระทบต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิต

ความเหลื่อมล้ำยังส่งผลกระทบโดยตรงต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน Cardoso et al. (2020) พบว่า ความไม่เท่าเทียมกันทางสังคมส่งผลต่อผลลัพธ์ด้านสุขภาพอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะในช่วงการระบาดของโรค ความเหลื่อมล้ำทำให้การแพร่กระจายและผลกระทบของโรครุนแรงขึ้น เนื่องจากกลุ่มผู้มียาได้น้อยมักมีข้อจำกัดในการเข้าถึงบริการสุขภาพและมีความเสี่ยงด้านสุขภาพที่สูงกว่า

โดยสรุป ผลกระทบของความเหลื่อมล้ำในประเทศกำลังพัฒนาปรากฏชัดเจนใน 3 มิติหลัก ได้แก่ มิติทางเศรษฐกิจและนวัตกรรม ที่จำกัดการเข้าถึงทรัพยากรและโอกาสในการพัฒนา ส่งผลให้การเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนานวัตกรรมถูกจำกัด มิติทางสังคมและความมั่นคง ที่นำไปสู่การกีดกันทางสังคม ความยากจนเรื้อรัง และความเสี่ยงต่อความขัดแย้งภายในประเทศ และมิติด้านสุขภาพและคุณภาพชีวิต ที่ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการสุขภาพและส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตโดยรวมของประชาชน โดยผลกระทบทั้งสามมิตินี้มีความเชื่อมโยงและเสริมแรงซึ่งกันและกัน

แนวทางการแก้ไขปัญหาคอขวดแบบบูรณาการ

การปฏิรูปนโยบายสาธารณะและการคลัง

การแก้ไขปัญหาคอขวดจำเป็นต้องเริ่มจากการปฏิรูปนโยบายสาธารณะอย่างเป็นระบบ Zioto-Pužuk (2023) เสนอให้มีการปรับปรุงนโยบายสาธารณะที่มุ่งเน้นความเท่าเทียมและการกระจายทรัพยากรอย่างเป็นธรรม โดยใช้เครื่องมือทางการคลังที่มีประสิทธิภาพ เช่น ระบบภาษีแบบก้าวหน้าและการใช้จ่ายภาครัฐที่มีเป้าหมายชัดเจน

การศึกษาของ Kebalo และ Zouri (2024) ยังเน้นย้ำความสำคัญของนโยบายการคลังในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและลดคอขวดในช่วงที่มีความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการใช้จ่ายมาตรการทางการคลังที่มีความยืดหยุ่นและตอบสนองต่อวัฏจักรเศรษฐกิจ

การลงทุนในการศึกษาและสาธารณสุข

การลงทุนในระบบการศึกษาและสาธารณสุขเป็นกลยุทธ์สำคัญในการลดคอขวดในระยะยาว Mugo (2024) ชี้ให้เห็นว่า การลงทุนด้านสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพสามารถช่วยลดต้นทุนการดูแลสุขภาพและปรับปรุงสุขภาพโดยรวมของประชากร ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาทุนมนุษย์และการลดคอขวดทางสังคม

ในด้านการศึกษา Omoeva et al. (2018) เสนอว่า การจัดความไม่เท่าเทียมกันทางการศึกษาในกลุ่มชายขอบสามารถเพิ่มโอกาสในการจ้างงานและปรับปรุงผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจได้อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น การลงทุนในการศึกษาที่มีคุณภาพและเข้าถึงได้จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการลดคอขวดในระยะยาว

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และทักษะแรงงาน

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และทักษะแรงงานเป็นองค์ประกอบสำคัญของการลดคอขวด Pacherres et al. (2024) เสนอแนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่เน้นการเพิ่มทักษะและความสามารถของแรงงาน โดยการสร้างระบบการฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพและการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานสมัยใหม่

Lubis และ Andirani (2024) ยังเน้นย้ำความสำคัญของการศึกษาและการฝึกอบรมในการพัฒนาคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมสำหรับตลาดแรงงานที่มีการแข่งขันสูง การพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับเศรษฐกิจดิจิทัล และการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การส่งเสริมนวัตกรรมและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลและการส่งเสริมนวัตกรรมเป็นกุญแจสำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำในยุคดิจิทัล Liu et al. (2024) พบว่า การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานใหม่ในเมืองสามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและลดความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล โดยเฉพาะในด้านการเข้าถึงบริการและโอกาสทางเศรษฐกิจ

Tian และ Lu (2023) ยังชี้ให้เห็นว่า การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลส่งเสริมนวัตกรรมและการทำงานร่วมกันข้ามภูมิภาค ซึ่งสามารถช่วยลดต้นทุนการทำธุรกรรมและเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจสำหรับผู้ประกอบการและแรงงานในพื้นที่ห่างไกล

การพัฒนากรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ

ความร่วมมือระหว่างประเทศเป็นองค์ประกอบสำคัญในการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ Kragelund (2017) และ Missoni (2023) เสนอให้มีการพัฒนากรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ ผ่านการแลกเปลี่ยนความรู้ เทคโนโลยี และทรัพยากร โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืนและการลดความยากจน

กล่าวโดยสรุป แนวทางการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำในประเทศกำลังพัฒนาจำเป็นต้องอาศัยการบูรณาการมาตรการหลายด้านเข้าด้วยกัน โดยเริ่มจากการปฏิรูปนโยบายสาธารณะที่มุ่งเน้นความเท่าเทียมและการกระจายทรัพยากรอย่างเป็นธรรม ควบคู่ไปกับการใช้นโยบายการคลังที่มีประสิทธิภาพเพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ การลงทุนในระบบการศึกษาและสาธารณสุขถือเป็นกลยุทธ์สำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำระยะยาว โดยต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และทักษะแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานสมัยใหม่ ในขณะเดียวกัน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลและการส่งเสริมนวัตกรรมก็เป็นกุญแจสำคัญในการลดช่องว่างทางดิจิทัลและเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจ ท้ายที่สุด การพัฒนากรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่มุ่งเน้นการแลกเปลี่ยนความรู้ เทคโนโลยี และทรัพยากร จะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำในระดับโลก

โมเดลการพัฒนาแบบบูรณาการเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ (IDMIR)

จากการวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำข้างต้น สามารถพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดใหม่ที่ว่า "โมเดลการพัฒนาแบบบูรณาการเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ" (Integrated Development Model for Inequality Reduction: IDMIR) ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการดังนี้

1. การปรับโครงสร้างนโยบายและสถาบัน (Policy and Institutional Restructuring)
2. การพัฒนาทุนมนุษย์และสังคม (Human and Social Capital Development)
3. การส่งเสริมนวัตกรรมและการเข้าถึงเทคโนโลยี (Innovation and Technology Access Promotion)
4. การสร้างความเชื่อมโยงและความร่วมมือ (Connectivity and Collaboration Building)
5. การติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบ (Systematic Monitoring and Evaluation)

โมเดล IDMIR นี้มีลักษณะเด่นที่สำคัญคือการบูรณาการมาตรการต่างๆ เข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ และการให้ความสำคัญกับบริบทเฉพาะของแต่ละประเทศ โดยมุ่งเน้นการสร้างผลลัพธ์ที่ยั่งยืนในระยะยาว

กล่าวโดยสรุป โมเดลการพัฒนาแบบบูรณาการเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ (IDMIR) เป็นการนำเสนอกรอบแนวคิดใหม่ในการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำอย่างเป็นระบบ โดยบูรณาการองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการเข้าด้วยกัน เริ่มจากการปรับโครงสร้างนโยบายและสถาบัน ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบ ควบคู่ไปกับการพัฒนาทุนมนุษย์และสังคม ที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประชาชนและความเข้มแข็งของชุมชน ในขณะเดียวกัน การส่งเสริมนวัตกรรมและการเข้าถึงเทคโนโลยีก็เป็นกลไกสำคัญในการลดช่องว่างทางดิจิทัลและสร้างโอกาสใหม่ๆ ทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ การสร้างความเชื่อมโยงและความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่างๆ ทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ จะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการดำเนินมาตรการต่างๆ และการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบจะช่วยให้สามารถปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง จุดเด่นสำคัญของโมเดล IDMIR คือการให้ความสำคัญกับบริบทเฉพาะของแต่ละประเทศ ควบคู่ไปกับการมุ่งเน้นผลลัพธ์

ที่ยั่งยืนในระยะยาว ซึ่งจะช่วยให้การแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และตรงกับความต้องการของแต่ละพื้นที่

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การปรับโครงสร้างนโยบายและสถาบัน

การปรับโครงสร้างนโยบายและสถาบันควรเริ่มจากการปฏิรูประบบภาษีให้มีความก้าวหน้าและเป็นธรรมมากขึ้น โดยออกแบบโครงสร้างภาษีที่สร้างความสมดุลระหว่างการจัดเก็บรายได้และการกระจายความมั่งคั่ง พร้อมกันนี้ต้องปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้จ่ายภาครัฐโดยเน้นการจัดสรรงบประมาณที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง และต้องเสริมสร้างธรรมาภิบาลผ่านการพัฒนากระบวนการตรวจสอบและถ่วงดุลที่มีประสิทธิภาพ

การพัฒนาทุนมนุษย์และสังคม

การพัฒนาทุนมนุษย์และสังคมต้องเริ่มจากการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ทั่วถึง โดยเน้นการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบโจทย์ตลาดแรงงานสมัยใหม่ ควบคู่ไปกับการสร้างโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาสำหรับกลุ่มผู้ด้อยโอกาส นอกจากนี้ ต้องพัฒนาระบบสาธารณสุขที่มีคุณภาพและเข้าถึงได้ โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล พร้อมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตผ่านการพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์และศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

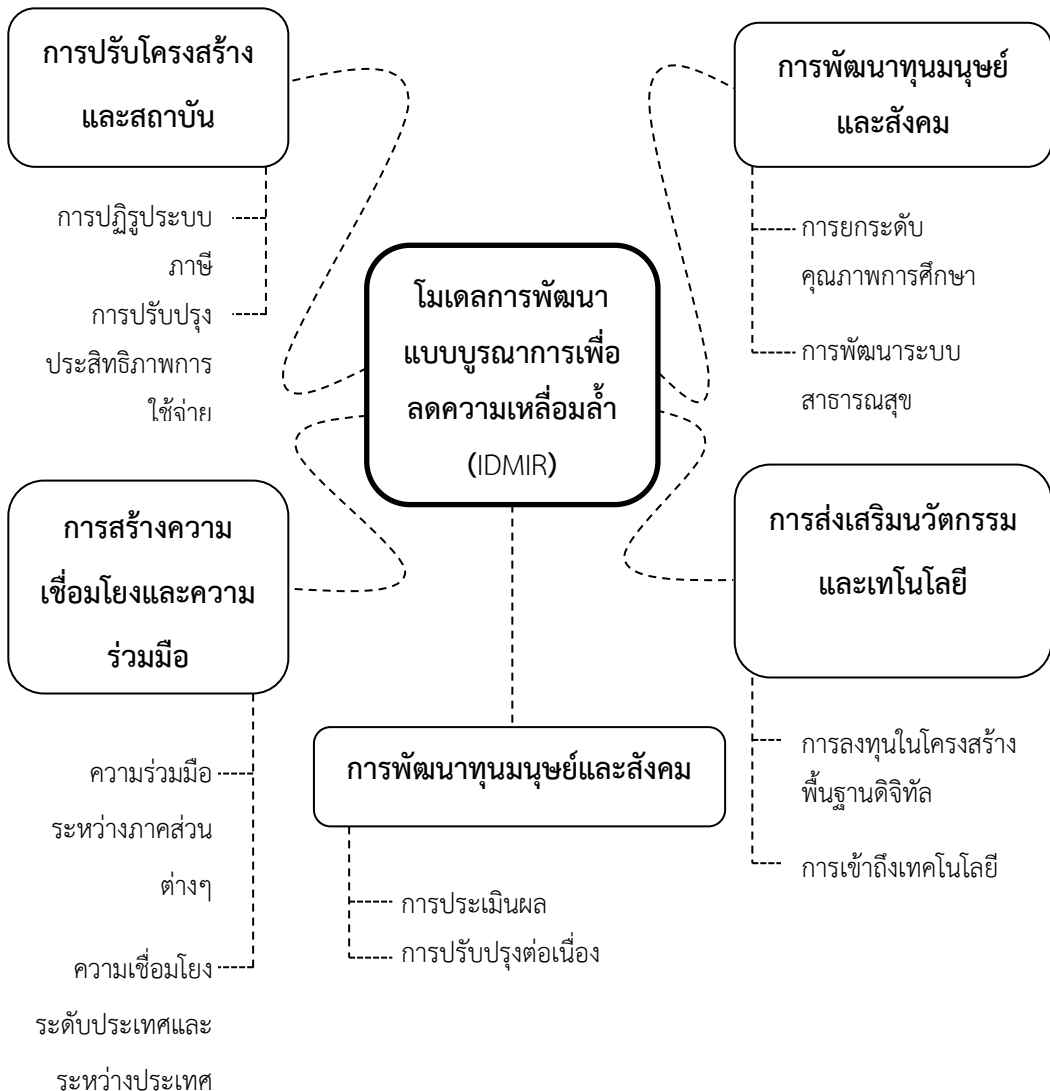
การส่งเสริมนวัตกรรมและเทคโนโลยี

การส่งเสริมนวัตกรรมและเทคโนโลยีควรเริ่มจากการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ เพื่อลดช่องว่างในการเข้าถึงเทคโนโลยี พร้อมกับสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมท้องถิ่นผ่านการจัดตั้งกองทุนสนับสนุนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษา การสร้างระบบนิเวศนวัตกรรมที่เข้มแข็งจะช่วยกระตุ้นการพัฒนาเทคโนโลยีที่ตอบโจทย์ความต้องการของท้องถิ่น

กล่าวโดยสรุป ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในประเทศกำลังพัฒนาประกอบด้วยสามแนวทางหลักที่ต้องดำเนินการควบคู่กัน ได้แก่ การปรับโครงสร้างนโยบายและสถาบัน โดยมุ่งเน้นการปฏิรูประบบภาษีให้มีความก้าวหน้า การปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้จ่ายภาครัฐ และการเสริมสร้างธรรมาภิบาล การพัฒนาทุนมนุษย์และสังคมผ่านการยกระดับคุณภาพการศึกษาที่ตอบโจทย์ตลาดแรงงาน การพัฒนาระบบสาธารณสุขที่เข้าถึงได้ และการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการส่งเสริมนวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้วย

การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล การสนับสนุนนวัตกรรมท้องถิ่น และการสร้างระบบนิเวศนวัตกรรมที่เข้มแข็ง แนวทางทั้งสามนี้ต้องได้รับการขับเคลื่อนอย่างบูรณาการเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างที่ยั่งยืนดังแผนภาพที่ 1

ภาพที่ 1 โมเดลการพัฒนาแบบบูรณาการเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ (IDMIR)

สรุป

การแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำในประเทศกำลังพัฒนาเป็นความท้าทายที่ต้องอาศัยความร่วมมือและการบูรณาการจากทุกภาคส่วน การวิเคราะห์ในบทความนี้ชี้ให้เห็นว่า ความเหลื่อมล้ำมีสาเหตุที่ซับซ้อนและเชื่อมโยงกันหลายมิติ ทั้งปัจจัยทางประวัติศาสตร์ โครงสร้างทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และโลกาภิวัตน์ ผลกระทบของความเหลื่อมล้ำปรากฏชัดเจนในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ นวัตกรรม สังคม และคุณภาพชีวิตของประชาชน

โมเดล IDMIIR ที่นำเสนอในบทความนี้เป็นกรอบแนวคิดใหม่ที่พยายามตอบสนองต่อความซับซ้อนของปัญหาด้วยแนวทางแบบบูรณาการ โดยให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างนโยบาย การพัฒนาทุนมนุษย์ การส่งเสริมนวัตกรรม และการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตาม การนำโมเดลไปใช้จำเป็นต้องคำนึงถึงบริบทเฉพาะของแต่ละประเทศ และมีการปรับให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของแต่ละประเทศ

เอกสารอ้างอิง

- Akhter, S., & Naqvi, S. A. (2023). Sub-optimal Investments in Public Health: A Case for Persisting Poverty. *Asian Review of Social Sciences*, 12(1), 33-11.
- Azam, N. (2022). Inequality in developing countries: a comment on Ferge. In *Development and Inequality* (pp. 245-259).
- Cardoso, E. H. S., Silva, M. S., Junior, F. E. D. A. F., Carvalho, S. V., Carvalho, A. C. P. L. F., Vijaykumar, N. L., & Francês, C. R. L. (2020). Characterizing the Impact of Social Inequality on COVID-19 Propagation in Developing Countries. *IEEE Access*, 8, 172563-172580.
- Ferreira, I. A., Gisselquist, R. M., & Tarp, F. (2021). On the impact of inequality on growth, human development, and governance. *UNU-WIDER Working Paper*.
- Gradín, C., Leibbrandt, M., & Tarp, F. (2021). *Inequality in the Developing World*. Oxford University Press.

- Hoeven, R. van der. (2019). Income Inequality in Developing Countries, Past and Present. *Development Aid in Transition*.
- Kebalo, L., & Zouri, S. (2024). Income inequality in developing countries: fiscal policy's role amid uncertainty. *Journal of Applied Economics*, 27(1), 316-969.
- Kim, T. G. (2022). Trends in the spread of excessive economic inequality in the modern world and prospects for overcoming it. *Bulletin of V.N. Karazin Kharkiv National University*, 103, 8-17.
- Kragelund, P. (2017). International cooperation for development. *The Routledge Handbook to Global Political Economy*.
- Liu, Y., Wang, Y., Yan, B., & Zhang, H. (2024). The impact of new infrastructure development on urban total factor carbon productivity. *Frontiers in Environmental Science*, 12, 1432534.
- Lubis, N. S., & Andirani, T. (2024). Basic Concepts of Human Resources Development Through Education and Training. *JISIP (Jurnal Ilmu Sosial Dan Pendidikan)*, 8(3), 7122.
- Mamoon, D. (2017). Why International Trade Cause Inequality in Developing Countries. *Research Papers in Economics, Working Paper Series*.
- Meléndez, R. D. (2023). Empirical Analysis of Public Expenditures and Income Inequality among Developing Economies. *Research Square*.
- Missoni, E. (2023). The evolution of international development cooperation. *Global Health Governance and Commercialisation*.
- Mugo, M. H. (2024). The Impact of Public Health on Health Education. *Research International Journal of Social and Educational Sciences*, 4(1), 413134.
- Nkoa, B. E. O., Alene, L. J. E., & Djam'Angai, L. (2024). New wave of internal armed conflicts in developing countries: Does inequality of opportunity matter? *African Development Review*, 36(1), 12738.

- Omoeva, C., Moussa, W., & Gale, C. (2018). The Economic Costs of Educational Inequality in Developing Countries. In *Handbook of Education Policy Studies*.
- Pacherres, M. Á. A., Ladera-Castañeda, M. I., Chacchi, D. V. G., Sotelo, C. G. M., Pacherres, P. A., & Pacherres, J. H. A. (2024). Human Talent Management in the Development of Work Skills in a Hospital in Peru. *Sustainable Development Goals Review*, 4, 1958.
- Parfilova, R. R., & Fedorova, Z. V. (2024). Economic inequality and its impact on innovation in developing countries. *Economics and Management: Problems and Solutions*, 9(8), 008.
- Tian, X., & Lu, H. (2023). Digital Infrastructure and Cross-regional Collaborative Innovation in Enterprises. *Finance Research Letters*, 104635.
- Ziolo-Pużuk, K. (2023). *A Public Policy Approach to Inequality*. Oxford University Press.